

40-15
2005

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

03035, Київ-35
вул. Урицького, 45

Тел. 428-13-20
Факс 428-13-25

06.09.05 № 21-15/02-5634

на № _____ від _____

Державним уповноваженим
Керівникам структурних підрозділів
Головам територіальних відділень
Антимонопольного комітету України

Про деякі питання застосування пункту 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»

Інформаційний лист № 48/01

Аналіз практики застосування пункту 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органами Антимонопольного комітету України (надалі – органи Комітету) та судами зумовлює необхідність визначення єдиних підходів щодо вирішення деяких питань, які виникають під час розслідування та кваліфікації порушень законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – конкуренційне законодавство) у вигляді неподання інформації Комітету, його територіальному відділенню у встановлені органом Комітету, головою територіального відділення строки (надалі – неподання інформації).

З метою вироблення єдиних підходів при застосуванні пункту 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підвищення якості розгляду справ за цими порушеннями та ефективності супроводження у судах рішень, прийнятих органами Комітету у справах про неподання інформації, необхідно враховувати наступне.

1. Щодо кваліфікації порушень

У практиці діяльності органів Комітету трапляються випадки, коли неподання інформації на декілька запитів однакового чи близького змісту (повторні запити) кваліфікується як одне правопорушення у вигляді неподання інформації. Така практика може мати негативні наслідки у випадку оскарження рішень органів Комітету до суду.

Виходячи зі змісту статті 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пункту 13 статті 50 закону України «Про захист економічної конкуренції», кожний окремий запит органу Комітету, голови територіального відділення, одержаний суб'єктом господарювання, об'єднанням, є окремим юридичним фактом, що породжує між його одержувачем та Комітетом певні правовідносини. Змістом цих правовідносин, зокрема, є обов'язок одержувача надати відповідну інформацію у встановлений органом Комітету, головою

5634

територіального відділення строк. Невиконання цього обов'язку є юридичним фактом, який, у свою чергу, породжує між одержувачем та органом Комітету інші, правоохоронні правовідносини, пов'язані із застосуванням до одержувача відповідальності за невиконання обов'язку щодо вчасного подання інформації. Тобто, кожний факт неподання інформації містить ознаки окремого порушення, передбаченого пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та є підставою для початку розгляду справи.

Зазначене підтверджується і висновками Вишого господарського суду України, викладеними у постановках від 11.01.2005 у справах №№ 41/294 та 41/295, які полягають у тому, що неподання суб'єктом господарювання інформації на запит Комітету утворює склад самостійного порушення конкурентного законодавства та не є «тривалим» (длящимся – рос.) порушенням, про яке згадується у статті 42 Закону України «Про захист економічної конкуренції». Також судом зазначено, що неподання суб'єктом господарювання інформації на запит Комітету є конкретним актом невиконання конкретної, заснованої на законі, вимоги державного органу, що спричиняє встановлену чинним законодавством відповідальність, незалежно від того, чи притягався раніше суб'єкт господарювання до відповідальності за подібне правопорушення.

При кваліфікації дій під неподанням інформації слід розуміти невиконання запиту у повному обсязі, тобто ненадання відповіді на жодний з пунктів запиту у встановлений у ньому строк. Слід уникати використання практики кваліфікації як неподання інформації фактів щодо ненадання документів чи інформації на окремі пункти запиту, яка існувала за часів чинності Закону України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності», оскільки пункти 13 та 14 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначають неподання інформації та подання інформації у неповному обсязі як окремі правопорушення. Це підтверджується і позицією Вишого господарського суду України, викладеною у постановках від 21.06.2005 у справах №№ 44/209 та 44/210, а саме: «доводи Комітету про те, що подання Відповідачем інформації у неповному обсязі (у вигляді неподання у визначений строк інформації та витребуваних документів на окремі запитання запиту) є одночасно й неподанням інформації Комітету у встановлений ним строк, не можуть бути взяті до уваги. Таке твердження не відповідає вимогам статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яка визначає порушення у вигляді неподання інформації та подання інформації у неповному обсязі як окремі, самостійні, і не містить правових підстав для їх повного чи часткового ототожнення одне з іншим».

Неподання інформації на кілька однакових чи близьких за змістом запитів органу Комітету не може розглядатися як одне правопорушення у вигляді неподання інформації (тривале правопорушення), оскільки вчиняється в окремих одне від одного правовідносинах, які породжуються кожним запитом про надання інформації.

Кілька справ, відкритих за взаємопов'язаними фактами неподання інформації одним і тим самим суб'єктом господарювання, об'єднанням (до прикладу, коли через неподання інформації на перший запит надсилалися повторні запити, на які також не було подано інформацію), можуть бути об'єднані в одне

проведення в порядку, передбаченому законодавством. При цьому, кваліфікація дій і застосування санкцій здійснюється щодо кожного факту неподання інформації окремо.

Кілька взаємопов'язаних фактів неподання інформації можуть розслідуватися в межах однієї справи. У такому разі ці факти обов'язково мають бути вказані у розпорядженні про початок розгляду справи, поданні про попередні висновки у справі та рішення за результатами розгляду справи.

2. Щодо належного вручення запиту

Як свідчить практика діяльності органів Комітету, у деяких випадках неподання інформації юридичною особою у строки, визначені органом Комітету, головою територіального відділення, відбувається з причини вручення запиту працівнику юридичної особи, не уповноваженому на отримання кореспонденції (неналежне вручення). Не встановлення факту належного вручення може суттєво вплинути на правову оцінку дій відповідача у справі під час перевірки рішення органу Комітету судом.

Так, зокрема у пункті 9 оглядового листа Вищого господарського суду України від 03.12.2004 № 04-5/3180 «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про захист економічної конкуренції», зазначено, що: «У зв'язку з тим, що Законом України «Про захист економічної конкуренції» передбачено відповідальність за неподання певних даних на захист органу Антимонопольного комітету України, господарському суду у розгляді відповідних справ слід встановлювати, чи було повідомлено суб'єкта господарювання про необхідність надання даних та у який саме спосіб, а також причини, з яких їх не було надано».

Отже, обчислення строку для надання інформації повинно здійснюватися виключно з дати фактичного отримання запиту. Датою фактичного отримання запиту юридичною особою слід вважати дату вручення запиту особі, уповноваженій на отримання кореспонденції, адресованій цій юридичній особі, а у разі встановлення факту неналежного вручення - дату реєстрації запиту в журналі внутрішньої кореспонденції одержувача. Якщо при неналежному врученні запиту немає можливості встановити дату фактичного отримання запиту за допомогою журналу реєстрації внутрішньої кореспонденції, такою датою слід вважати дату, повідомлену одержувачем, у разі відсутності інших доказів щодо дати фактичного одержання запиту.

Правові підстави необхідності встановлення факту належного вручення запиту полягають у наступному. Порядок вручення працівниками зв'язку поштової кореспонденції безпосередньо врегульовано Правилами надання послуг поштового зв'язку, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року № 1155, із змінами та доповненнями (надалі - Правила).

Згідно з абзацом другим пункту 110 Правил порядок доставки поштових відправлень, адресованих юридичним особам, визначається на підставі письмового повідомлення або договору про доставку поштових відправлень, що укладається юридичною особою з об'єктом поштового зв'язку. Отже, відповідно до вказаного пункту Правил, юридична особа має право визначати умови доставки поштової кореспонденції (її видів) та осіб, уповноважених на її отримання. Визначення

договором або письмовим повідомленням (листом) осіб, уповноважених на отримання кореспонденції, адресованої юридичній особі, породжує обов'язок пошти вручати відповідну кореспонденцію саме цим особам.

У разі, якщо між юридичною особою та поштою не укладено договір про доставку поштових відправлень, та при цьому юридична особа письмово не повідомляла об'єкт поштового зв'язку про осіб, уповноважених на отримання адресованої їй поштової кореспонденції, доставка поштових відправлень до цієї юридичної особи здійснюється на підставі пункту III Правил. Згідно з вказаним пунктом Правил, запит, що надсилається рекомендованим листом та відповідно належить до реєстрованих поштових відправлень, видається представнику юридичної особи, уповноваженому на отримання пошти у приміщеннях об'єкта поштового зв'язку, на підставі довіреності, оформленої в установленому порядку. Тобто, вручення запиту працівнику юридичної особи відповідно до встановленого порядку доставки поштової кореспонденції може здійснюватися виключно на підставах, передбачених пунктами 110 та 111 Правил.

За відсутності доказів дати фактичного отримання запиту (тобто, запит не зареєстровано у журналі вхідної кореспонденції юридичної особи та, або його отримання не вишиває з наданих юридичною особою даних) неналежне вручення запиту може розглядатися як неотримання запиту юридичною особою. У такому разі в юридичної особи не виникає обов'язку щодо надання інформації.

Виходячи з викладеного, якщо виявлено, що юридичною особою взагалі не отримано запит, або запит вручено неналежним чином, для встановлення дійсних обставин необхідно з'ясувати, як визначався між цією юридичною особою та об'єктом поштового зв'язку порядок доставки поштової кореспонденції (договором, письмовим повідомленням або відповідно до пункту III Правил) та якій саме особі було вручено запит. Зокрема, для цього запитується відповідна інформація в об'єкта поштового зв'язку, що обслуговує юридичну особу, якій адресовано запит.

У разі підтвердження факту неналежного вручення, слід встановити дату фактичного отримання запиту юридичною особою (виходячи з дати реєстрації запиту у журналі поштової кореспонденції або з дати отримання запиту, вказаної юридичною особою у ході розслідування), з якої починається перебіг строку, встановленого для надання інформації. У випадку, якщо встановлення зазначених фактів не змінює тієї обставини, що інформацію на запит не було надано у встановлений строк, вони мають бути відображені у поданні з попередніми висновками у справі та рішенні органу Комітету.

Також важливо враховувати, що господарські суди, розглядаючи справи про визнання недійсними рішень органів Комітету про порушення пункту 13 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у випадку, коли запит вручено представнику юридичної особи на підставі довіреності (відповідно до пункту III Правил), перевіряють факт наявності такої довіреності в особи на час вручення запиту та відповідність довіреності вимогам законодавства.

У випадках, коли юридична особа навмисно створює чи може створити умови для неналежного вручення запиту, запит може бути вручено працівниками Комітету, територіального відділення у канцелярії, експедиції юридичної особи під розписку. У разі відсутності такої можливості, запит вручається безпосередньо

керівнику юридичної особи (особі, що його заміщує), або особам, уповноваженим на отримання поштової кореспонденції, які попередньо встановлюються на підставі інформації, наданої об'єктом поштового зв'язку.

У разі неможливості вручити запит або відмови особи надати інформацію та за наявності підстав, передбачених пунктами 8.1 - 8.11 Положення про порядок проведення перевірок, з метою отримання запитованої інформації доцільно проводити виїзну позапланову перевірку.

В.о. Голови Комітету

О. МЕЛЬНИЧЕНКО